

Ako dobijo Nemci Rigo, si bodo, od tam gotovo uredili oporišče za svojo mornarico, s katero bi ogroževali Petrograd in važno rusko pristanišče Arhangelsk.

Iz tega vsega sledi, da Rusom prede zelo huda. Bati se jim je, da jih v četverkotniku obkolimo in popolnoma uničimo. Mnogi so radi tega mnenja, da se pri Ivangorodu in Varšavi sploh ne bodo spustili v bitko, ampak v zadnjem trenutku umaknili, ob črto Lomža-Brest-Litovsk. Saj je tudi ruski vojni minister v dumi naznanil, da ni izključeno, da se ruska armada umakne izpred Varšave na boljše postojanke. Ob Zloti Lipi in ob Dnjestrju so včrtno majhni boji, sicer je pa položaj nespremenjen.

Ruske izgube.

Mesca julija smo mi in Nemci ujeli 297.903 Ruplenili 111 topov in 558 strojnih pušk.

Od 1. maja, odkar smo začeli ofenzivo proti Rusom, do 1. avgusta smo ujeli vse skupaj 742.077 Rusov, 468 topov in 1482 strojnih pušk. To so veliki kanski, nezaslišane izgube, ki so najlepši dokaz za naše krasne uspehe. Da toliko Rusov pride v ujetništvo, je znamenje, da je pokorščina o-majana in red v armadi precej zrahljan.

Slabše kot v japonski vojski.

„Nowoje Wremja“ piše: Temna slutnja nas pre-sinja. . . . Položaj je slabši kot v japonski vojski.

Varšava obkoljena.

Varšava je obkoljena od treh strani. Od petka (dne 30. avgusta) sem pa je bila popolnoma odrezana od prometa z ostalim svetom. To pa zaradi tega, ker so nemški letalci z bombami razdrli oni dve železnici, ki se sta bili prosti, namreč Varšava-Bjelostok, in Varšava-Siedlce-Brest-Litovsk. Vsi tedaj se je tudi zakasnelo rusko umikanje, čeprav je bilo že pol-uradno naznanjeno. Umikanje bo stalo Ruse sedaj mnogo več žrtvev.

Varšava pred padcem.

Francosko časopisje splošno sodi, da se Varšava nahaja pred padcem. Upajo le še na to, da se Rusom posreči izogniti se obkolitvi.

Varšavski poljski listi objavljajo že razne po-drobnosti o veliki izpraznitvi mesta. Prebivalstvo je vznemirjeno.

Konzuli že zapuščajo Varšavo.

„Glas Naroda“ poroča: Srbski, francoski in belgijski konzul so že zapustili Varšavo.

Avstrijci pred Ivangorodom.

Avstrijsko-ogrske čete, poveljevalne od genera-la Kevesa (podrejene generalu Moysru) so dne 3. av-gusta na zapadni strani Ivangoroda dosegle krasen uspeh. Zavzele so v junaškem naskoku ivangorodske predutrdbe ter pri tem ujeli 2300 Rusov in zaplenile 32 topov, med njimi 21 težkih in 2 možnarja. Pred I-wangorodom stojijo že naši težki topovi.

Nova obrambna črta okoli Brest-Litovska.

Petrograjski poročevalci „Timesa“ poročajo: Ru-sko vojni vodstvo osredotočuje zdaj svojo glavno po-zornost na to, da izpelje rusko armado iz zagozde. Ruska armada se najbrže umakne v novo obrambno črto s središčem Brest-Litovsk.

Glasovi o miru.

„Vossische Zeitung“ piše: Švedski list „Dagens Nyheter“, ki je glasilo četverporazuma v severnih evropskih državah, in ki je zlasti s Petrogradom v stalni in dobri zvezi, je priobčil zanimiv članek, v katerem piše, da mora Švedska posredovati za mir. List je mnenja, da so poročila, češ, med vojskujočimi se državami še ni opaziti nobene vojne utrujenosti in nobene želje po miru, popolnoma kriva. Le fran-coski narod bi ne sprejel nobenega miru, ki bi bil zanj poniževalen.

Ce se pa najdejo v Franciji še ljudje, ki hoče-jo, da se nadaljuje vojska do skrajnosti in ki hočejo, da bi ostale vse pri starem, kakor je bilo pred voj-sko, je kljub temu dolžnost nepristranskih držav, da iščejo pota za sporazumljenje.

Švedski narod je pač v prvi vrsti poklican, da udeleži to misel in začne z mirovnimi pogajanjmi.

List piše sklepčno: „Nikakor bi nas ne prese-netilo, če bi slisali že v najkrajšem času o tozadev-nih poskusih.“

Velezanimiva propoved jezuita o. Abela.

Sloviti propovednik jezuit o. Abel je v pondel-jek v cerkvi sv. Avguština na Dunaju govoril:

Aprila 1. 1914 je znani Essad paša iz Albanije v dunajskem hotelu „Meisl in Schaden“ dunajski

prostožidarski loži (skupini) odkril načrt bodoče sva-tovne vojske zoper Avstrijo in Nemčijo. To je bilo še pred sarajevskim umorom, ki se je sklenil v srbski loži že 1. 1912. Ta srbska loža je bila prej včlanjena madžarski veliki loži in šele v zadnjih letih pridru-žila rimski veliki loži pod prostožidarskim ministrom (židom) Nathanom. Vsi zatoženci sarajevskega umo-ra so bili člani te srbske lože. Na Dunaju je bilo 14 prostožidarskih lož. Kajpada so se sedaj avstrijske in nemške ločile od četverosporazumovih, zakaj naši prostožidarski bratje ne morejo ob enem dobaviti za armado in nastopiti proti vojski. A v četverosporaz-umu so prostožidarji glavni hujšakači proti nam. Mi branimo pravico! Avstrija ima zgodovinske pravice, proti katerim je začela Italija roparski boj, ker je zlo-rabila potrebo narodnostne edinosti, na katero se je sklicevala. Mi branimo vero! Neimendovani odbor, ki se imenuje „katoliški“, je poslal razglas, da naj o-brnemo hrbet papežu Benediktu XV., ker je baje pa-pež blagoslovil orožje proti Avstriji. Toda to je rav-no takšna laž, kakor ona, da je Pij IX. 1. 1848 bla-goslovil orožje proti Avstriji. Ravno Pij IX. je Ra-deckiju v zahvalo poslal rožni venec, katerega še se-daj hrani Radeckijeva vnukinja, grofica Valterskir-chen. Seveda omenjeni odbor ni katoliški, ampak či-sto drugega izvora in samo slepari z ukradenim i-menom.

Ruska duma.

V ruski dumi (državnem zboru) je ministrski predsednik Goremykin v imenu carja obljubil Polja-kom narodno samostojnost pod okriljem ruskega car-ja. Vojni minister Polimow je naznanil dumi, da bo ruska armada bržkone prepustila Varšavo sovražni-kom.

Italija razkrinkana.

V ruski dumi je izjavil zunanji minister Sasso-now: Italijansko ministertvo Salandra je tekoč pr-vih pet mesecev skrbno vse pripravilo, da stopi na stran Rusije, Anglije in Francije. — Iz tega sle-di, kako so nas Italijani s svojim „zavezništvom“ gr-do varali.

V srbski zbornici.

V srbski državni zbornici so priredili srbski protivačni postanci veliko rubiko, ko je ministrski predsednik Pašić omenil, da je morala Srbija na za-htevo Rusije prepustiti obmorsko mesto Drač Italija-nom. Slisali so se ogorčeni klici proti Rusiji in Pa-siću.

Italija in Turčija.

Italija bi rada napovedala Turčiji vojsko, ker jo krivi, da ji Turčija brani v Tripolitanijski arabsko prebivalstvo, vendar se boji velikih žrtvev nove vojs-ke in za to še čaka. Italija je svoje v Turčiji bivajo-če častnike poklicala domov.

Amerika proti nam.

Italijani naročajo, kakor povzemamo iz inozem-skih listov, v Ameriki strelivo in orožje. Tako so na-ročili 25.000 kavalerijskih pušk. Da Amerika podpira naše sovražnike, je proti nepristranosti. Ali vse, ali nikogar! Mi pa iz Amerike ne dobimo niti živih niti surovin, potrebnih za izdelovanje suknja in platna.

Nemčija in Amerika.

Nemčija bo odgovorila na spomenico severno-ameriških Združenih držav zaradi potopljene ladje „Lusitanijs“, da na noben način ne bo izpremenila svoje dosedanje politike v pomorskem vojskovanju.

Japonska.

Med Japonsko in četverosporazumnimi drža-vami, posebno Rusijo, se vršijo pogajanja, da bi Ja-ponska pomagala četverosporazumu v večji meri, ka-kor dosedaj.

Novi gališki namestnik.

Novoimenovani gališki cesarski namestnik ge-neral Kohard se je na Porčunkulo predstavil svoje-mu uradništvu, katerega je nagovoril z daljšim govo-rom. V govoru je tudi povdarjal, kar je posebno zna-menito: „Gospoda moja, v pričujočem trenutku Vas monam opozoriti na izredno važno okol-

nost. Vsak izmed uradnikov, ki hoče res-nekaj večjati, mora biti vseh deželnih je-zikov toliko zmožen, da lahko s stran-kami občuje. Prosim Vas torej, ako se Vam v tem oziru kaj primanjkuje, da to v najkrajšem času popravite.“ — Besede gališkega namestnika veljajo pač tudi za druge dežele.

Razne novice.

* **Katoliški Slovenci!** Praznujmo v letošnjih iz-vanrednih odnosih rojstni dan našega častiljivega, preljubljenega vladarja z gorečo molitvijo! Prepri-čanje, da je usoda posameznikov, držav in narodov v rokah Vsegačelnega, je rodilo misel na veliko na-ročno romanje k Manji Pomočaji na Brezje. To romanje se vrši dne 16. in dne 17. avgusta t. l. v praznjo rojstnega dne našega prešvitlega cesarja Franca Jožefa. Ob vznos-ju nebeske Kraljice in pred razpostavljenim Naj-sveteljšim hočemo moliti za našega cesarja in celo prejasno cesarsko hišo, za Avstrijo, za srečen konec vojske, za naše junaške vojake in za srečno bodočnost našega naroda. Prihitite vsi, ki količkaj morete! Žrtvujmo eno noč, združimo se z evharističnim Izveličarjem in izpro-simo z gorečo molitvijo pomoč tam, od kodar, edi-no nam zamore priti: od vsegačelnega Gospoda nebes in zemlje! V Ljubljani, dne 31. julija 1915. Dr. Ivar, Šusteršič, deželni glavar, kot predsednik odbo-ra. Dr. Anton Korošec, državni in deželni poslanec; Dr. Evgen Lampe, stolni kanonik in deželni odbor-nik; Dr. Frančišek Pavletič, odvetnik v Gorici; Ka-rol Pollak, veleindustrijalec; Ivan Štef, uradnik, kot člani odbora. — Vspored narodnega romanja dne 16. in dne 17. avgusta t. l.: Potožnost se odvrši dne 16. avgusta, zvečer okoli devete ure s procesijo ob prepevanju gorečih prošanj do nebeske Kraljice. Po-tem celo noč molitev pred izpostavljenim presv. Reš-njim Telesom. Ob polnoči slovesna služba božja. Pričenši na vse zgodaj dne 17. avgusta, svete maše pri vseh altarjih svetišča in splošno prejemanje svetega obhajila, ki se daruje v namene narodne-ga romanja. Dopoldne ob 10. uri dne 17. avgusta ponti-fikalna sv. maša, ki jo daruje prevzvišeni gospod vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič. Pred sv. ma-šo propoved. Govori kanonik monsignore dr. Evgen Lampe. Takoj po končani sveti maši slovesna molitev celokupnega zbranega naroda do najsvetejšega Srca Jezusovega in preblazene Devjce Marije. Konec: Ce-sarska pesem.

* **Novi kaplani.** Kot kaplani so nastavljeni še sledeči gg. semeniški duhovniki: Jožef Petrovič v So-štanju, Friderik Sternad v St. Petru pri Radgoni in Franc Jazbinšek v Ribnici. Č. g. kaplan Fr. Časl pride iz Ormoža nazaj k sv. Milavžu pri Ormožu.

* **Mati našega generalisima umrla.** Mati načel-nika avstrijskega generalnega štaba Barbara Kon-radt-Hecendorf je v 90. letu svoje starosti umrla na Dunaju.

* **Opomin nemški mladini.** Bavarski naučni mi-nister je na učne začel izdati okrožnico, v kateri o-pozarja na slabo navažo in surov način, kako se v mnogih krajih z besedo in pisavo bori zoper sovra-žnika. V ministrski okrožnici se odločno nastopa zoper ta način bojevanja zoper sovražnika. „Nemška mladi-na“, tako se glasi v okrožnici, „se mora vzgajati ne da bi se hujšala k srdu in sovraštvu in se mora vzgledovati nad častnimi čini nemškega naroda.“

* **Po smrti odlikovan.** Cesar je podelil v Gali-ciji padlemu stotniku 47. pešpolka Ferdinandu Ornik, vojaški zaslužni križec III. razreda z vojnimi okras-kom.

* **Odlikovan slovenski vojak.** Srebrni zaslu-žni križec na traku hrabrostne svetlinje so dobili: ra-čunski podčastnik 7. lovškega bataljona (Nikolaj Mu-mič, ognjčar 23. topničarskega polka Anton Cirkev, ognjčar 9. topničarskega polka Ivan Modrič, podko-vski mojster Jakob Dimec in širajmojster Josip San-cin, oba od 5. dragonskega polka, poštni poduradnik vojne pošte št. 79 Karol Lukavec in mojstra na vojaški železnici Banjaluka-Dobrolin Stefan Plentaj in Miha Robar. Srebrno hrabrostno svetlinjo 2. razreda so dobili: pionirji Ivan Perdevšek, Anton Serbec in Matija Kanič, vsi od 3. pionirskega bataljona; poh-valno priznanje višjega armadnega poveljstva je dobil nadlovce 2. polka ces. lovcev Jos. Bedenk. Srebrno hrabrostno svetlinjo 2. razreda so dobili: čuvar sta-bnih strojev Luka Lipič in pred sovražnikom padla sprožilca torpedov Adolf Puš in Gustav Dobovšek; narednik 26. domobranskega pešpolka Josip Klobasa; narednik Andrej Ružič ter infanterista Konrad Kralj in Martin Cvetek 27. domobranskega pešpolka; pad-li narednik Ivan Osterc, narednik Franc Gril, četo-vodja Miha Pogačnik, korporalji Peter Cvirni, Anton Bohinc, Jakob Cerar, deseteriki Josip Sems, Viktor Režun in Fr. Jeke, infanterista Anton Osojnik in Ru-dolf Gašparič, vsi od 27. domobranskega pešpolka; četovodja 26. domobranskega pešpolka Ivan Antolčič. — Bronasta hrabrostno svetlinjo so dobili: četovodja 26. domobranskega pešpolka Anton Pinič; četovodji Josip Smešnik in Ivan Kogovšek, korporali Ivan Jam-nik, Jos. Vaniček, Vladimir Ravnikar in Jos. Jane, infanteristi Franc Gorenc, Franc Berginc, Martin Vozelj, Leopold Batič, Ivan Komel, Jakob Gerbenc, Josip Persič, Ivan Vertovec, Franc Strajna in Aloj-zij Srbčič, vsi od 27. domobranskega pešpolka; re-

zervni praporščak 22. topničarskega polka Josip Dolenc, kanonir 2. domobranske havbične divizije Karol Sterle in črnovojnik pri 47. pešpolku Karol Vračko. — Srebrno hrabrostno svetinjo druge vrste so dobili: stražmošter Avgust Šosterič od dragoškega polka št. 5, divizijski trobenjač Karl Košir in nadtopničar Jernej Ležanc od gorskega topničarskega polka št. 3 ter četovodji Jožef Kandolf in Jožef Gregorec od 3. pionirskega bataljona.

*** Junaške smrti** je padel dne 26. rožnika t. l. na severnem bojišču črnovojnik Florijan Rajh, brat gg. odvetnikov dr. Jakoba in dr. Stefana Rajh, ki sta tudi oba pod orožjem. Stava padlemu junaku!

*** General kavalarije Emil vitez Ziegler**, korni poveljnik, je 1. avgusta umrl za kolero. Tako pri njegovem stahu kakor pri njegovem koru se ni zgodil ne en slučaj kolere, vzlic temu, da se je primerilo med civilnim prebivalstvom dotičnega ozemlja več slučajev kolere. General Ziegler je bil edini častnik celega svojega staba, ki se ni dal cepiti proti koleri.

*** Zakopan in zopet izkopen.** Učitelja pri Sv. Barbari v Halozah, g. Al. Sekušek, je zakopala italijanska granata živega. A rešili so ga in poslali v ljubljansko bolnišnico, kjer bo kmalu ozdravel.

*** Cvetke-planinke z južnega bojišča** nam je poslal v pozdrav naš prijatelj Josip Hole, ki je pridelen gorskim topničarjem na fronti ob Soči.

*** Brezverce na bojno črto!** Valentin Debelak, doma od Sv. Jurija ob Tabornu, piše z južnega bojišča: Že deseti dan se nahajam v ljutem artilerijskem ognju. Na tisoče šrapnelov in granat je padlo na našo stran. To je grmelo in zemlja se je tresla, kot bi bil sodni dan; vendar Italijani niso prišli ne en korak naprej. Tu sem naj pridejo brezverci, tu bodo se učili Boga spoznavati! Doma na vrnem in v razkošju je lahko brezverec biti; pa tukaj v trpljenju, v pomanjkanju in v vednem smrtnem strahu, tukaj je drugače. To se naj takim ljudem na vsa usta pove. Že koj prvi dan, ko smo prišli vsi premočeni v naše postojanke, smo prešli ognjeni krst. Dal Bog, da bi bilo kmalu te vojske konec. Jaz sem zdrav, hvala Bogu! Ljudje so kljub vsem neprilikam dobro razpoloženi.

*** Dvanajst sinov padlo.** List „Meraner Zeit.“ poroča o neki tirolski družini, katera je izgubila svojih dvanajstero sinov v bojih za domovino. Vseh 12 sinov, ki so bili stari 18 do 40 let, je bilo uvrščenih med tirolske cesarske strelce. Dva sta padla že na Poljskem, trije v Galiciji, dva na italijanskem bojišču, druga dva v Besarabiji, in trije ob Stryju. Materi je hoteli žalosti sree počiti, ko se ji je poročalo o usodi njenih 12 sinov. Verna Tirolka je vskliknila: „Gospod Jezus Kristus, Ti veš, da sem pripravljena dati še ostalih šest, samo da bi bila zmaga na naši strani!“

*** Pogrešajo se:** Henrik Repina je služil pri 13. poljski stotnji 47. pešpolka, vojna pošta št. 73. Že od 17. avgusta 1914 ni nobenega glasu od njega. Oče njegov, Andrej Repina v Krčevini pri Mariboru, prosi njegove vojne tovariše, da mu sporočijo o njegovih usodi. — Alojzij Jesih (Essig) od črnovojniškega maršbataljona št. 29, 2. poljske stotnije, se je jeseni boril na srbskem bojišču. Deset mesecev je ni nobenega glasu od njega. Odgovor prosi Frane Gorenšek, čevljar, Višnja ves, pošta Vojnik pri Celju.

*** Pojasnila o vojnih ujetnikih.** Na ponovna vprašanja, kam se je treba obrniti za pojasnila o naših vojnih ujetnikih, odgovarjamo, da poročila o avstrijskih vojnikih, ki se nahajajo v kaki sovražni državi v ujetništvu, daje edino: „Austrovojvodni urad za vojne ujetnike“ na Dunaju I., Jasnargotstrasse št. 6.

*** Vojnopomožno podjetje** našega c. kr. namestnika pod geslom „V znamenju zlatega klasa“ je izdalo ta-le načrt: Prireditve v zahvalo dobre žetve, v prid Rudečemu križu ter za pospeševanje štajerskega kmetijstva se bodo vršile sredi septembra. Prodaja se bo tudi znak pšeničnega klasa s slovenskim napisom: „Zlati klas, reši nas!“ znak stane 24 vin. in se mora naročiti 100 komadov skupaj. Piše se na: Poizvedovalno mesto „V znamenju zlatega klasa“ i Profesor Klemens Frömel, Gradec, Grad, polnastr. — Slovenci! Ker je to prvi uradni znak s slovenskim napisom pri dosežanih vojnopomožnih podjetjih, za to sezimo po njem! Naj pri nobenem ne manjka!

*** Strežniška pisarna** deželnega in gospejnega pomožnega društva Rudečega križa. Patrijotično deželno in gospejno pomožno društvo Rudečega križa za štajersko sta poleg drugih svojih naprav priredili tudi s režijsko pisarno, kateri bodo z ene strani skrbeti in v razvidnosti imeti vse strežnice po poklicu in pomožne strežnice, z druge strani pa tudi posredovati pri priskrbi strojne in nastajajočih potrebnih službah. Pisarna je nastanjena v Gradcu v poslopju starega vsučilšča, Bürgerstraße 2, II. nadstropje, kamor se na občine v slučaju potrebe obračajo.

*** Dosedanje žrtve svetovne vojske.** Neki nizozemski vojaški strokovnjak je izračunal, da je bilo v svetovni vojski dosedaj usmrčenih z avstrijskimi 5 milijonov oseb, 7 milijonov pa je bilo ranjenih.

*** Najvišji cen za živino** ne bo. Kakor poroča „D. Agrarblatt“, je poljedelski minister dr. Zenker izjavil zastopniku lista „Zeit“, da je vlada zopet opustila misel, upeljati najvišje cene za živino, ker se radi velike razlike v živini to da težko izvesti.

*** Pazite na ogrsko koruzo!** Mariborsko okrajno glavarstvo je na področje občine izdalo sledeči razglas: 1. O vsaki iz Ogrskega direktiva (brez posredovanja koruzne centrale) došli koruzni pošiljati mora

prejemnik (mlin) nemudoma obvestiti občinsko predstojništvo namembnega kraja; obvestiti se mora najkrajšim potom. 2. Občinski predstojnik mora sam ali po poslovnih tržnih policijah od vsakega vagona (železniškega voza) odvzeti vzorec in ga nemudoma poslati c. kr. preskuševališču za živila v Gradcu. 3. Preiskovanje na števne odstotke pokvarjenih zrn in na mokroto (vlažnost) je izvršiti po določilih zakonika „Codex alimentarius austriacus“. 4. Koruza, ki vsebuje glede pokvarjenih zrn presega dopustno najvišjo merbo 5%, se proglasi za pokvarjeno in za človeški užitek neuporabno; takšno koruzo se mora denaturirati (napraviti neuporabno), če je ni mogoče oddati v industrijsko uporabo kakemu obratu, ki daje popolno jamstvo zoper zlorabno uporabo. 5. Denaturizacija se mora izvršiti pod oblastvenim nadzorstvom. Denaturizacija se mora izvršiti ali s škropilcem raztopine kakkega kafranovega (soplnatega) barvila s premešavanjem (vrsta barvila se določi od slučaja do slučaja) ali pa na ta način, da se razdrobljeni koruzi prireže železni okis v potrebni množini. 6. Od prostega prometa je izključiti koruzo, imajočo več kot 15% volne primesi. Odveza v zmletje se ne da naprej, dokler se ne dokaže, da se je vodna primés znižala najmanj za 15%. To je ugotoviti z novo preskavo, ki se ima samostojno umevati tudi razjezati na zopetno ugotovitev množine pokvarjenih zrn. 7. Koruzna moka ne sme več nego 13% mokrote (vlažnosti) imeti. Okus iz nje pripravljene polenta-kaše mora dokazati, da je nesumna kakovosti. Razven tega je moko preskusiti, se-li je moka v vjeji plesen. Moka mora biti brez otrobov. 8. Pri izdelanih mlijskih izdelkih, se-li je dokazana nesumna kakovost — ne ozira na to, iz katere koruzne vrste da so se napravili. 9. Vzorce koruzne ali koruzne moke je spraviti v suhe steklene posode s steklenimi ali pokrovnimi zamaškami ali v pločevinate škatle z dobro pričežnimi pokrovcem in jih brez odlašanja vposlati. Za slučajno odvzetje nasprotnega vzorca mora prizadetnik (intervent) priskrbeti potrebne posode. 10. Mline, ki meljejo koruzo, morajo uradni zdravniki o časa do časa pregledati in je pri tem vzeti vzorce koruze, ki jo je mletli in pa mlske izdelke. 11. Tudi v pekarnjah je izvrševati zdravstveno-poljska preiskovanja, jemat vzorce in jih pošiljati preskuševališču. 12. O izidu preiskovanja obvesti je pristojno občinsko predstojništvo, katero je povzročilo preiskovanje.

*** Hmelj.** V hmeljskem okrožju Zateca je vsled dolgotrajne suše stanje hmeljskih nasadov zelo različno. Dočim je stanje hmeljskih nasadov v nižjih legah precej povoljno, so hmeljski nasadi v višjih legah v razvoju zelo zaostali. Dognano je, da so izgubili vsi upi na dobro hmeljsko letino v hmeljskem okrožju Zateca in bo letošnja hmeljska letina v imenovanem okrožju mnogo slabša, kakor je bila v lanskem letu. Tuj hmelj se je prodajal, oziroma kupoval, po 30 do 50 K za 50 kg. Popraševanje po njem je bilo malenkostno. — Stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini je v obče dobro, ponekod celo prav dobro. Nasadi so zdravi in brez škodljivega mrčesa. Hmeljska trgata se bo letos pričela vobče nekoliko prej, kakor druga leta.

*** Kako je v vinogradih?** Vinogradnik iz Slov. gorice nam poroča: Letos se je na grozdju zelo močno pojavila peronospora. Po nekaterih legah je skoro polovico grozdja — črnega. Kdor je premalo škropil, ali je vzel premajhno mero galice ali peroci, da, sedaj to bridko občazuje. Mnogokje je trsno listje zdravo, a grozdje je po strupeni rosi močno napadeno. Grozdna plesnoba pa letos ni tako močno nastopila, kakor druga leta. Kdor še škropi, naj da le grozdje močno poskropiti. Za drugo leto pa si zapomnimo: Ne pozabi v prvi vrsti grozdje že pri prvem škropljenju močno poskropiti.

*** Nakupovanje letošnjega žita.** Cesarska namestija naznanja: Splošno je razširjeno mnenje, da se namerava vso letošnjo žetev neposredno po mlačvi popeljati in jo v skladiščih v velikih množinah nakupiti. O tem ljudskem mnenju se je na cesarsko namestijo poslalo več vprašanj. V teh vlogah se je opetno izražala bojazen, da se bo zruje, ako se sveže zmlačeno in ne popeljeno posušeno spravi v skladišča, na ta način lahko pokvari. Naznanja se, da se žita nikakor ne bo nakupovalo v takem obsegu, da bi se isto potem pokvarilo. Za sedaj bo nakupovanje žita samo prostovoljno. Z nakupovanjem se bo podvzelo radi tega, da bodo kmetje vsled takošnje prodaje dobili dohodek k žitnim cenam, kakor se je uradno določilo. Da se tudi v tem oziru vsi dvomi odstranijo, se je okrajnim in drugim odborom, ki se jim je zanimalo nadzorovanje žetve in mlačve, naročilo, naj pazijo na to, da se zmlati samo dovolj suho snopje. Glede kolčnin, ki se bodo po vojno-žitnem prometu zavodu nakupile, je treba omeniti, da v mlinah sedaj primanjkuje žitnih zalog in da tudi vojno-žitno prometni zavod ter njegove podružnice za kritje vojnih potrebščin rabijo večje množine razpoložljivih količin žita.

*** Komu smeš prodati novo žito?** Uradno se razglasa: Izvedelo se je, da kmetje žito letošnje žetve, kljub cesarski naredbi z dne 21. julija 1915, (ki določa, da se sme žito prodajati samo vojno-žitno prometnemu zavodu, oziroma njegovim pooblaščenim) prodajajo zasebnikom. Ponoči se se opozarja, da je celotna letošnja žetev zasežena na korist države. Vsi drugi nakupi so neveljavni in zapadejo strogi kazni, ki jo določa gorej omenjena cesarska naredba. Tudi nakup in prodaja žetve na stebilih (v klasju) je prepovedana in kaznjiva. Političnim oblastim in prveinstan-

ce (okrajna glavarstva) se je naročilo, da naj s vso strogoostjo nastopajo zoper nedovoljeno prodajo nove žetve.

*** Tržne cene v Gradcu.** Debeli voli 264 do 284 K, srednje debeli 240 do 260 K, suhi 212 do 236 K; debele krave 192 do 232 K, srednje debele 128 do 188 K, suhe 100 do 124 K; biki 180 do 256 K, mlada živina 176 do 260 K; teleta 260 do 280 K, izjemoma 290 do 300 K; mlade svinje 410 do 420 K, debele svinje 390 do 400 K, srednje debele — do — K, mesne svinje 390 do 406 K; ovce 220 do 260 K. (Pri goveji živini veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: sladko 9 do 10.50 K, kislo 8.— do 9.—, slama 5.— do 7.50 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 40, proso 50 K, oves 27.30 K, ajda 60 K, lipol 90 do 100 K, grašica 180 K do 200 K, leča 200 K, proseno pšeno 120 do 144 K, pšenični zdrob 120 K, koruzni zdrob 76 do 86 K, ržena moka ... K, pšenična moka št. 0 do K, št. 4 ... do ... K, št. 6 (črna) ... do ... K (100 kg). Jajca komad 13 do 16 v, krompir 20 do 40 v 1 kg; mleko 32 do 34 v liter.

*** Cene živini** na dunajskem sejmu so dne 2. avgusta zopet poskočile in sicer, za 4 do 10 K pri 100 kg žive teže.

*** Izvoz jaje v Nemčijo.** Jajca, ki so namenjena za izvoz v Nemčijo, nakupuje v Avstriji berlinska osrednja nakupovalna družba. Ta družba tudi razdeljuje nakupljena jajca med nemška velika in srednja mesta. Vsak mesec se bo izvozilo 150 vagonov jaje v Nemčijo. Na 1 vagon gre 150.000 jajc. Leta 1912 se je na mesec poslalo v Nemčijo 1670 milijonov, v letu 1913 pa 1344 milijonov jajc. Največ jajc se je poslalo iz Gvclije. Nemčija ima v mirnem času sama 80 milijonov kokoši, ki znesejo na leto 2.000.000 meterskih stotov (= 5 milijard komadov) jajc. Iz tujine se je uvozilo v letih 1912 in 1913 povprečno 1.657.000 meterskih stotov jajc (3 in ena tretjina milijard komadov). Od teh odpade na Avstrijo 699.000, Rusijo 667.000, Nizozemsko 78.500, Italijo 55.000, Bolgarijo 51.200, Rumunijo 46.500, Turčijo 19.900, Srbijo 19.400, Dansko 11.400 meterskih stotov. Poleg tega se je uvozilo dosedaj v Nemčijo iz Kitajske na leto najtjajih rumenjakov za 51.000 met. stotov. Na leto potrebuje torej Nemčija 8% milijarde jajc.

*** Sadni kis.** Nezrelo sadje, ki pada z drevja, se mora pobrati. Pujki ga radi hrustajo. Še bolje se pa porabi za sadni kis. Po tleh ga pa zato ne smeš pustiti ležati, ker se v njem rade zarade gosenice in drugi mrčesi in glive, kar pozneje škoduje drevesu. Tudi nagnito sadje je dobro za sadni kis. Sadje vsak dan poberi, zmečkaj, spravi v posodo in zalij, da nad sadjem stoji voda. Vsak dan sadje premešaj, da se ne napravi na vihu plesnoba in posodo zopet skrij. Dobro je, če stoji posoda na gorkem. Sadni kis je mnogo boljši, kakor oni, katerega ponujajo čisti po hišah, ali ki se dobiva v prodajalnicah. Iz lesnik in drobnice se dela sadni kis tako-le: Sadje zdrobi, sok iztisni in ga pusti stati, da se vsa nesnaga vleže. Potem ta sok nalij v sod, v katerem je bilo poprej vino, rum ali špirit. Na 20 litrov soka deni 7 g belega vinskega kamna. Napolnjeni sod naj stoji v kraju, v katerem je 20 do 25° C gorkote. Sok vre in se peni in voha mora biti tedaj odprta, da gre vsa nesnaga von. Da je s.d. poln, se včasih soku malo dolije. Ko je sok izrel, se voha pripre. Sok naj ostane, ko se čisti, še nekaj tednov na gorkem v sodu, predno se rabi.

*** Tatvine v Gradcu.** Graški listi poročajo: Mestna varnostna straža je dne 2. avgusta zaprla osem uslužbencev južne železnice in jih izročila deželni sodniji. Vseh osem je osumljenih, da so iz skladišč južne železnice odnašali v velikih množinah vino.

*** Maribor.** V zapore ukajšnjega okrožnega sodišča so zaprli 35 letno ločeno trgovčevu soprogo Marjo Holzer, ki je stanovila v Kamnici. Osumljena je, kakor poroča „G. V.“, da je posestnici Mariji Heger odnesla 1400 K denarja.

*** Maribor.** V torek dne 3. avgusta se je obesil bivši policijski stražnik in dosedanji uradnik okrajne bolnišnice blagajne F. Magerl.

*** Maribor.** V Mozartovi ulici v Mariboru se je pojavila več slučajev nalezljive bolezni škrlatice. Starše otrok se svrli, da po možnosti ne puščajo svojih otrok v omenjeno ulico.

*** Sv. Križ pri Mariboru.** Zopet nam je strašna vojska dne 4. junija t. l. na severnem bojišču pobrala slovenskega mladeniča Janeza Sabati, štabnega narednika v c. in kr. pešpolku št. 47. Rojen 1. 1886 kot sin svečinskega cerkvenega viničarja na Jedloniku, Simona Sabati, je v 9. letu svoje starosti prišel v svečinsko župnišče, kjer je bil v spodbudo vseh vzgledno pobožen ministrant in pozneje vester cerkvenik. Leta 1905 se je udeležil v Burgwaldu viničarskega tečaja. Po dokončani vojaški službi, kjer je vsled pridnosti napredoval do narednika, je 1. decembra 1910 stopil k c. kr. finančni straži ter služil pri oddelkih v Sevnici, Podčetrniku, Ormožu in na zadnje pri Sv. Juriju ob Škavnici. Njegov oče je zadnja svoja leta preživel pri Sv. Križu nad Mariborom, kjer je umrl dne 31. januarja 1913. Rajni Janez mu je kot dober, hvaležen otrok oskrbel dostojen pogreb. V tej vojski je bil dvakrat odlikovan, 26. marca t. l. s srebrno, 2. junija — par dni pred častno smrtjo za domovino — pa z zlato hrabrostno svetinjo. Svetila vrlenu slovenskemu junaku večna luč!

*** Svečina.** S severnega bojišča je došlo uradno poročilo, da je dne 4. februarja padel, zadet od sovražne krogice mlad veleposestnik Franc Wressner. Padli je bil pošten in zelo priljubljen v celi okolici. Naj mu bo tja zemlja lahka!

*** Kaniža pri Pesnici.** Tukašnji trgovci Reiterer že od jeseni ni dal nobenega glasu od sebe. Pred